

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

A.1. Να προσδιορίσετε, αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας την ένδειξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Τον Ιούνιο 1914 ιδρύθηκε η ΕΑΠ για να ρυθμίσει τα σχετικά με την ανταλλαγή.
2. Μέχρι και το 1920 είχαν έρθει στην Ελλάδα περίπου 800.000 πρόσφυγες.
3. Η «Πατριαρχική Επιτροπή» μερίμνησε για την εγκατάσταση των προσφύγων στη Μακεδονία και τη Θράκη.
4. Η «Υπηρεσία Παλιννοστήσεως και Περιθάλψεως» υπαγόταν στην «Υπατη Αρμοστεία Σμύρνης» και βοηθούσε όσους επέστρεφαν να αποκατασταθούν στα σπίτια τους.
5. Αμέσως μετά την Μικρασιατική Καταστροφή κατέφυγαν στην Ελλάδα και οι κάτοικοι της Ανατολικής Θράκης.
6. Οι πρόσφυγες έλπιζαν ότι θα γυρίσουν στα σπίτια τους ακόμη και μετά τη Συνθήκη της Λοζάνης.
7. Η Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής ιδρύθηκε στην Κωνσταντινούπολη με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης.
8. Η ΕΑΠ ιδρύθηκε το 1918 και λειτούργησε μέχρι το τέλος του 1930
9. Στην περίπτωση της αγροτικής αποκατάστασης των προσφύγων δίνονταν σπίτια με τίτλους πλήρους κυριότητας
10. Μετά τη διάλυση της ΕΑΠ ανέλαβε η Αγροτική Τράπεζα την είσπραξη των χρεών από τους πρόσφυγες.

10μονάδες

A.2. Να αποδώσετε με συντομία το περιεχόμενο των πιο κάτω ιστορικών όρων:

α. Τάγματα εργασίας.

β. Λαϊκό Κόμμα

γ. Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (Ε.Α.Π.).

Μονάδες 15

A.3. Τι γνωρίζετε για τη Συνθήκη των Σεβρών; Πώς αυτή επηρέασε τα σύνορα της χώρας, τις εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις και την εξέλιξη του Μικρασιατικού Πολέμου;

Μονάδες 10

A4. Να παρουσιάσετε τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης του 1929-32 στο εξωτερικό εμπόριο και στην πολιτική ζωή της Ελλάδας.

Μονάδες 15

Β' ΟΜΑΔΑ

Β.1.

Ερώτηση:

1. Αφού μελετήσετε τις παρακάτω πηγές και αξιοποιώντας και τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε τα μέσα που χρησιμοποίησε η τουρκική προπαγάνδα για να δικαιολογήσει τους διωγμούς εναντίον των Μικρασιατών Ελλήνων.

Πηγή 1

Κήρυξαν, λοιπόν, εναντίον τους γενικό μποϊκοτάζ και έκαναν αφισοκολλήσεις στα σχολεία και στα τζαμιά. Το περιεχόμενο των αφισών καλούσε τους μουσουλμάνους να εξοντώσουν τους Οθωμανούς Έλληνες. Την ίδια εποχή οι τουρκικές εφημερίδες δημοσίευαν πύρινα άρθρα κατά των ίδιων υπηκόων, ξεσηκώνοντας τους αναγνώστες τους εναντίον των Ελλήνων Οθωμανών και υποκινώντας τους σε πράξεις βίας και σε σφαγές... Τα εμπρηστικά άρθρα του τουρκικού Τύπου άρχισαν να δημοσιεύονται εντελώς ξαφνικά και χωρίς καμιά φανερή αφορμή.

Ήταν τόσο οφθαλμοφανές πως ήταν “παραγγελία” της κυβέρνησης, που μου φαίνεται απίστευτο ότι δεν το κατάλαβαν ακόμα και οι πιο αμόρφωτοι Τούρκοι. Την ίδια εποχή έκαναν την εμφάνισή τους και κάτι ευτελείς λιθογραφίες, κατασκευασμένες στο πόδι, τρομερά κακότεχνες – προφανώς αποτελούσαν “έργα τέχνης” ντόπιων “καλλιτεχνών”. Οι λιθογραφίες αυτές απεικόνιζαν Έλληνες να σφάζουν τουρκάκια και να ξεκοιλιάζουν εγκύους μουσουλμάνες, καθώς και άλλες φανταστικές σκηνές που δε στηρίζονταν σε κανένα πραγματικό περιστατικό - ούτε καν σε στημένες κατηγορίες. Οι εικόνες αυτές αναρτήθηκαν έξω από τζαμιά και σχολεία. Η προπαγάνδα αυτή απέφερε αμέσως καρπούς και ξεσήκωσε τους Τούρκους -κάτι μάλλον εύκολο για την επιθετική ιδιοσυγκρασία τους.

G. Horton. *Αναφορικά με την Τουρκία*, εκδ. “Νέα Σύνορα” - Α. Α. Λιβάνη,

Πηγή 2

Από το 1912, υπό το ψευδές πρόσχημα πως ήταν πλέον αδύνατο να γίνονται εκφορτώσεις πλοίων, τα πλοία υπό ελληνική σημαία αποκλείστηκαν από τα Οθωμανικά λιμάνια. Επίσης απαγορεύθηκε στους ιθαγενείς Μουσουλμάνους να ψωνίζουν από τα ελληνικά μαγαζιά. Αλητοσυμμορίες παρέλυσαν το πιο ανθηρό εμπόριο. Αυτή η τακτική δεν απέδωσε παντού - κυρίως δεν πέτυχε στη Φώκεια, όπου βρέθηκα το 1913, και στα χωριά της περιοχής της Κύμης, τα οποία επισκέφθηκα την ίδια εποχή, όπου το ιθαγενές τουρκικό στοιχείο ζούσε από την παραγωγή και τη βοήθεια των Ελλήνων. Οι Μουσουλμάνοι της μεγάλης πόλης Ναζλί, στην κοιλάδα του Μαιάνδρου, ήρθαν στη Σμύρνη, για να κάνουν

εμπόριο με του Έλληνες παρά τις κατάρρες που τους εκτόξευε η τουρκική εφημερίδα Keulu. Τις απόπειρες αυτές ακολούθησαν παρενοχλήσεις και προκλήσεις. Στη συνέχεια μια φιλολογία μίσους, εκκλήσεις στο θρησκευτικό φανατισμό και στον ιερό πόλεμο κατέκλυσαν τις πόλεις και την ύπαιθρο. Τέλος, αφαιρέθηκαν τα όπλα από όλο τον ελληνικό πληθυσμό. Όποιος κρατούσε κυνηγετικό όπλο ή μαχαίρι, ακόμα και από τα πιο ακίνδυνα που είναι απαραίτητα σ' όποιον εργάζεται στην ύπαιθρο, τον συνελάμβαναν, τον παρέπεμπαν στο Συμβούλιο του πολέμου και τον φυλάκιζαν μετά από άγριο ξυλοκόπημα. Από την άλλη μεριά, οι Μουσουλμάνοι ήταν οπλισμένοι και επίσημα καταταγμένοι.

Felix Sartiaux, *Η Ελληνική Μικρασία*, εκδ. Ιστορητής, Αθήνα 1933, σσ. 155-156

25 μονάδες

B.2. *Να συνθέσετε τις πληροφορίες που αντλείτε από το ιστορικό παράθεμα με τις αντίστοιχες του σχολικού βιβλίου και να παρουσιάσετε τη Συνθήκη του Νεϊγύ καθώς και τις αλλαγές που πυροδότησε στο χώρο της Μακεδονίας.*

Παρόλο που η Συνθήκη του Νεϊγύ για την αμοιβαία, εθελοντική μετανάστευση των μειονοτήτων της Ελλάδος και της Βουλγαρίας υπογράφηκε τον Νοέμβριο του 1919, η ουσιαστική εφαρμογή της άρχισε τρία χρόνια αργότερα, μόλις στα τέλη του 1922. Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε, αναλώθηκε στις διαδικασίες για τη συγκρότηση της μικτής Επιτροπής και των τοπικών Υποεπιτροπών καθώς και στη διεκπεραίωση διαδικαστικών θεμάτων. Η διαδικασία συλλογής αιτήσεων μεταναστεύσεως ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 1922. Όμως η απήχησή της στους κόλπους των Σλαβοφώνων κατοίκων της Μακεδονίας ήταν αρχικά μικρή. Έτσι, από τον Νοέμβριο του 1922 έως την 1η Ιουλίου 1923, υποβλήθηκαν συνολικά μόνον 166 αιτήσεις μεταναστεύσεως. Συνολικά, περίπου 34.000 Σλαβόφωνοι νέοι μετανάστες αποχώρησαν από τη Μακεδονία μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Νεϊγύ. Εκτός όμως από εκείνους που μετακινήθηκαν μετά τη Συνθήκη του Νεϊγύ, δηλώσεις μεταναστεύσεως, όπως ήδη αναφέρθηκε, μπορούσαν να υποβάλλουν και όσοι είχαν αναχωρήσει μετά την 18η Δεκεμβρίου 1900. Η μικτή Επιτροπή στην τελική έκθεσή της, η οποία δημοσιεύθηκε το 1932, ανέφερε ότι συνολικά 66.260 άτομα -νέοι και παλαιοί μετανάστες από την Μακεδονία- είχαν καταθέσει σχετικές αιτήσεις. Όμως η απομάκρυνση από την Ελλάδα όσων θεωρούσαν εαυτούς Βουλγάρους, υπήρξε η μία μόνο όψη της Συνθήκης του Νεϊγύ. Ταυτόχρονα το ίδιο δικαίωμα διατηρούσαν και όσοι Έλληνες

κατοικούσαν σε βουλγαρικές περιοχές. Η πλειοψηφία των Ελλήνων διαβιούσε στην Ανατολική Ρωμυλία. Σύμφωνα με τις επίσημες βουλγαρικές στατιστικές, οι οποίες είχαν κάθε λόγο να περιορίζουν τον αριθμό των Ελλήνων μειονοτικών, ο αριθμός των Ελλήνων έφτανε τις 70.887, ποσοστό 1,89% επί του συνολικού πληθυσμού το 1900, ενώ είκοσι χρόνια αργότερα, το 1920, είχαν περιορισθεί σε 48.507 άτομα. Από την πλευρά τους, οι ελληνικές στατιστικές αυξάνουν τον μειονοτικό πληθυσμό. Σύμφωνα με τον Έλληνα Πρόξενο στη Φιλιππούπολη Ν. Φουντούλη, οι Έλληνες κάτοικοι της Βουλγαρίας ανέρχονταν το 1903 σε 81.923 άτομα. Σύμφωνα επίσης με τα στατιστικά στοιχεία της Κ.τ.Ε., συνολικά 33.977 Έλληνες της Βουλγαρίας έφυγαν για την Ελλάδα τη δεκαετία του 1920, ενώ ο συνολικός αριθμός των μεταναστών και προσφύγων από τις αρχές του αιώνα ανήλθε σε 62.109 άτομα. Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί πως η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων μετανάστευσε έως το 1926, σε αντίθεση με τους Σλαβοφώνους της Ελλάδος, δείγμα ασφαλώς της επιθυμίας τους για κάθοδο στην Ελλάδα αλλά και των αφόρητων πιέσεων που ασκούσαν σε βάρος τους βουλγαρικοί κρατικοί και παρακρατικοί μηχανισμοί.

«Ιστορία της Μακεδονίας» Ίδρυμα Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα
Μονάδες 25

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ